

Redegørelse om inspektion i Rise Sparekasse

Indledning

Finanstilsynet var i uge 4 og 8 i 2024 på inspektion i Rise Sparekasse (sparekassen). Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Sammenfatning og risikovurdering

Rise Sparekasse er en lokal sparekasse, som har filialer i Rise, Svendborg, Haarby og Faaborg. Det primære markedsområde er Ærø og Fyn med omkringliggende øer.

Sparekassens kreditpolitik var mangelfuld, bl.a. fordi grænsen for udlånsvækst var sat så højt, at grænsen ikke kunne anvendes som et styringsværktøj, og fordi undtagelser til hovedregler ikke var præcist defineret. Det medfører en risiko for, at sparekassen tager kreditrisici, som bestyrelsen reelt ikke ønsker. Sparekassen har fået et påbud om at præcisere sin kreditpolitik, så den reelt kan fungere som styringsværktøj.¹

Sparekassens overvågning af lån med lang afdragsfrihed er ikke implementeret i praksis. En manglende overvågning af lån med lang afdragsfrihed øger risikoen for, at sparekassen ikke opdager en forringelse af eksponeringens bonitet rettidigt. Sparekassen har modtaget et påbud om at sikre en betryggende overvågning og forsvarlig overtræksadministration af de enkelte eksponeringer. Herudover skal sparekassen indføre tiltag, der sikrer, at en eksponering ved væsentlige kontraktbrud anses som kreditforringet.²

Finanstilsynet har gennemgået i alt 86 udlån svarende til 29 pct. af sparekassens samlede udlån. Fem udlån blev af Finanstilsynet flyttet til en dårligere bonitet. Der blev konstateret objektive indikationer for kreditforringelser (OIK)

¹ Ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, jf. bilag 1, nr. 1-3.

² Ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, jf. bilag 1, nr. 21, litra a og b, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 52.

i to kunder. Sparekassen havde flyttet 12 udlån til en dårligere risikoklassifikation før inspektionen. Det er samlet set et betydeligt nedadrettet skift i risikoklassifikation på kort tid, der peger på mangler i risikoklassifikationen. Eksponeringsgennemgangen medførte et behov for yderligere nedskrivninger på i alt 840 t.kr. samt yderligere behov for solvensreservation på store kunder med finansielle problemer.

Flere bevillinger af sparekassens boligkreditter er foretaget, selvom kundens rådighedsbeløb var utilstrækkeligt. Sparekassen har modtaget et påbud om at sikre, at der foretages en grundig vurdering af låntagernes kreditværdighed, som sandsynliggør, at låntager kan overholde boligkreditaftalen.³

Risikostyringsfunktionen overvåger ikke, at der sker en forsvarlig styring af kreditrisici i sparekassen. Sparekassen har modtaget et påbud om, at risikostyringsfunktionen skal udføre de opgaver, der fremgår af ledelsesbekendtgørelsen. Herudover skal det sikres, at der indføres tilstrækkelige kompenserende foranstaltninger, så der sker en betryggende kontrol af sparekassens risici. Sparekassen skal desuden sikre, at risikostyringsfunktionen har tilstrækkelige ressourcer.⁴

Den complianceansvarlige har mange opgaver og ansvarsområder. Sparekassen skal sikre, at den complianceansvarlige ikke deltager i leveringen af de tjenesteydelser eller udførelsen af de aktiviteter, denne kontrollerer. Herudover skal sparekassen sikre, at compliancefunktionen har de nødvendige ressourcer.⁵

På baggrund af inspektionens observationer vurderer Finanstilsynet, at sparekassen undervurderer flere risici i opgørelsen af det individuelle solvensbehov. Sparekassen skal derfor afsætte yderligere kapital i søjle 2 til dækning af markedsrisici og kreditrisici som følge af store kunder med finansielle problemer samt operationelle risici som følge af mangler i kreditstyringen, manglende funktionsadskillelse og utilstrækkelige ressourcer i anden forsvarslinje.

Finanstilsynet vurderer, at en forøgelse af solvensbehovet med 1,5 procentpoint er dækkende. Sparekassens individuelle solvensbehov er herefter opgjort til 13,3 pct. pr. 31. december 2023.

³ Bekendtgørelse om god skik § 19, stk. 1 og § 21, stk. 1 og stk. 3

⁴ Ledelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 2 og § 16, stk. 1, jf. bilag 7, nr. 24.

⁵ Ledelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 4, nr. 1 og 3.